

Samenwerkingsakkoord

gastvrije en veilige Amsterdamse uitgaanspleinen

Verslag Bewonersbijeenkomsten 20 mei 2015

Bijeenkomst Leidseplein, van 19.30-21.00 uur, American Hotel

Aanwezigen: Burgemeester Van der Laan, B. Oranje, portefeuillehouder stadsdeel Centrum, buurtregisseur H. Mangnus, R. Schalkwijk, teamleider Handhaving en Toezicht, vertegenwoordigers horeca F. Jansen, en R. Domhof, 39 bewoners

Aanleiding

Deze bewonersbijeenkomst is het vervolg op de bijeenkomst van 14 januari 2015. De gemeente informeerde bewoners van het Leidseplein toen over de pilot *Gastvrije en veilige Amsterdamse uitgaanspleinen*. In deze pilot bejveren gemeente, politie en horeca zich om, in navolging van festivals, een uitgaanssfeer te creëren waarbij bezoekers zich gast voelen en zich ook als gast gaan gedragen. Als bonus voor hun medewerking krijgen de ondernemers die zich aan de afspraken houden, verruimde openingstijden. De partijen tekenden hiervoor op 4 december 2014 een akkoord. Voorwaarde voor deelname aan de pilot voor de ondernemers was de totstandkoming van een BIZ (bedrijveninvesteringszone). In februari is een draagvlakmeting gehouden voor de totstandkoming van de BIZ Leidseplein. Die bleek onvoldoende. Op het Rembrandtplein wilden de ondernemers wel een BIZ. Daarom gaat de pilot alleen van start op het Rembrandtplein. Dit betekent niet dat er niets gebeurt op het Leidseplein. Op 14 januari hebben bewoners ook zorgen en concrete overlast aangegeven. In antwoord hierop is vanaf 2 april de handhaving op het Leidseplein geïntensiveerd. Bovendien volgt er binnenkort een aantal maatregelen in de openbare ruimte. Doel van de avond: informatie uitwisselen over de aanpak Leidseplein na het niet doorgaan van de BIZ, de maatregelen en de effecten.

Stavaza Pilot Rembrandtplein

Minder geweld en overlast in de uitgaansgebieden door middel van een positieve sfeer. Dat is de gedachte achter de pilot. In de praktijk moet blijken of deze aanname opgaat. Ook interessant voor het Leidseplein, want misschien is er op termijn wel draagvlak voor een BIZ en wil het

De functie van de BIZ

(bedrijveninvesteringszone)

Een BIZ is een afgebakend gebied waarbinnen ondernemers en/of de eigenaren hebben gekozen om gezamenlijk te investeren in de kwaliteit van hun bedrijfsomgeving. Deelnemers betalen mee via een belastingaanslag van de gemeente. In dit geval dus BIZ Rembrandtplein. BIZ-ondernemers stellen samen een plan op van wat men wil realiseren en voor hoeveel geld. In dit geval zit daar ook de financiering van de host bij. Een groot voordeel is dat hiermee iedereen meebetaalt, en er dus geen "freeriders" meer zijn. Zie <http://www.amsterdam.nl/ondernemen/biz>

Leidseplein alsnog meedoen aan de proef. De pilot Rembrandtplein gaat 1 juli aanstaande van start. Onder andere met horecahosts, die in 5 koppels aanwezig zullen zijn in het uitgaansgebied. Hiervoor worden studenten aangetrokken en opgeleid. Op 1 januari 2016 is het aantal hosts gegroeid naar 10 koppels (20 stewards). Gemeente en horecaondernemers delen de kosten. De proef duurt drie jaar. Er is een bewonerspanel, dat meekijkt met de monitor en over andere onderdelen van de pilot meekijkt en meepraat. Voorafgaand

aan de pilot wordt de huidige overlastsituatie zoveel mogelijk op orde gebracht, zodat de beginsituatie (o-meting) optimaal is.

Nu geen BIZ, nooit een BIZ?

De Belangenvereniging Horeca Leidsebuurt (BHL) is bijzonder teleurgesteld over het niet doorgaan van de BIZ Leidseplein, aldus de vice-voorzitter F.Jansen. Van de 150 ondernemingen brachten er maar 70 een stem uit, waarvan 23 negatief. De BHL blijft echter proberen om alle ondernemers te betrekken bij de inspanningen voor een mooi en gastvrij Leidseplein. Het Rembrandtplein kan daarbij tot inspiratie dienen. Bij positieve resultaten op het Rembrandtplein, is de kans namelijk groot dat, als begin 2016 opnieuw gemeten zal worden, de ondernemers van het Leidseplein ook een BIZ willen.

Maatregelen

De pilot Leidseplein gaat niet door, maar bewoners hebben wel recht op een optimale situatie. Daarom wordt ook hier de huidige situatie zo goed mogelijk op orde gebracht. Op de bewonersbijeenkomst van 14 januari kwam een aantal specifieke klachten naar voren: geluidsoverlast van horecabezoekers die buiten roken of in groepen staan te praten of schreeuwen, bonkend geluid uit een aantal clubs, zwerfvuil van fastfoodzaken en verplaatsing van overlast naar andere (aanloop—of aanrij)straten bij handhaving (waterbedeffect). Daarnaast zijn ook andere vormen van overlast genoemd, zoals parkeer- en taxi-overlast. Sinds 2 april is er naar aanleiding van de aangeven overlast extra handhaving ingezet.

Extra handhaving op straat

Vanaf begin april 2015 zijn er drie nachten per week 8 extra handhavers op en rond de twee uitgaanspleinen ingezet door de dienst Handhaving en Toezicht. Het doel is overlast op straat tegen te gaan. Zij spreken mensen aan en treden op tegen overtredingen van taxichauffeurs, wildplassen en andere APV-overtredingen. Instrumenten van de handhaving, regelmatig op basis van cameratoezicht, zijn boetes en bijvoorbeeld de wegsleepregeling (24 uur). De handhavers houden zich niet bezig met de openbare orde, dat is het terrein van de politie. Na zes weken zijn inmiddels ruim 500 boetes uitgedeeld en de eerste effecten zichtbaar. Voor een effectieve handhaving is informatie van bewoners nodig: Waar is overlast? Werkt de handhaving? Is het probleem ook echt opgelost? De handhaving kan niet zonder uw meldingen en feedback!

Handhaving horeca-overlast

Ook bij (geluid)overlast van horecazaken zijn meldingen de basis voor handhaving. Sinds januari zijn 30 klachten binnengekomen. De gemeente reageert hierop; in een aantal gevallen mondt dit uit in maatregelen tegen de horecazaken.

Maatregelen openbare ruimte

Er komt verlichting met regelbare lichtsterkte. Denk aan fel licht aan het eind van de uitgaansavond en in noodsituaties. Bediening gebeurt in goed overleg met de politie. Ook komen er parkeerplekken voor scooters in combinatie met handhaving. En er komen maatregelen tegen 'proppers'. Deze vorm van werving waarbij personeel van restaurants gasten de zaak 'binnentrekken' is in Nederland verboden. Verder komt er overleg met de fastfoodondernemers over het tegengaan van zwerfvuil en wordt het overleg met de taxibranche over standplaatsmanagement voortgezet.

Op de langere termijn krijgt het Leidseplein een nieuwe inrichting. In 2021 is het plein autovrij en vindt parkeren aan de randen van het gebied plaats. In de uitvoeringsperiode zal de situatie op en rond het plein steeds wijzigen en zijn steeds nieuwe maatregelen nodig. Hiervoor is een BLVC-plan gemaakt (**B**ereikbaarheid, **L**eeftbaarheid, **V**eiligheid en **C**ommunicatie). Meer info op www.amsterdam.nl/leidseplein.

Reactie van bewoners

Bewoners merken over het algemeen nog niet erg veel van de extra handhavingsmaatregelen. Waar wel verbetering is, zien zij een verplaatsing van de overlast. Verder stelden bewoners een aantal algemene vragen, wezen zij een aantal concrete overlastsituaties en overlastbronnen aan en deden zij suggesties voor verbeteringen.

Algemene vragen

- Melden is belangrijk, maar waar en wanneer? En bij wie: de horecaondernemer of de gemeente? Reactie: in een ideale situatie hebben bewoners het 06-nummer van de naburige horecazaak en kunnen zij bellen bij overlast. Mocht de ondernemer niet meewerken, dan kan men 24/7 de gemeente bellen: 14020. In het weekend zijn mensen beschikbaar om acuut op de klacht te reageren. N.a.v. signalen van bewoners gebeurt dit inmiddels ook door de week, al is de capaciteit dan wel kleiner dan in het weekend.
- Wordt de overlast niet te zeer toegeschreven aan de horeca: kun je mensen die gewoon hun zaak runnen wel verantwoordelijk stellen voor het gedrag van het publiek? Reactie: er is geenszins sprake van een aanval op de horeca. Wel vraagt de gemeente ondernemers om zich niet alleen verantwoordelijk te gedragen voor wat zich binnen afspeelt, maar ook voor de directe omgeving van hun zaak.
- Een festivalsfeer op de pleinen, is dat niet naïef? Op een festival bestaat het publiek uit gelijkgestemden. Op de pleinen komt alles en iedereen. Reactie: het publiek op de uitgaanspleinen is inderdaad divers, toch is er ook een overeenkomst: iedereen komt naar het plein voor een leuke avond. De pilot zal uitwijzen of de gekozen benadering wel of niet werkt.
- Waartoe dienen de ruimere openingstijden? Niet iedere ondernemer wil tot 04.00 uur open zijn. En wat hebben bewoners eraan? Reactie: mogelijk maakt het een enkele ondernemer, bv. een restauranthouder, niet uit, maar verreweg de meeste ondernemers willen de ruimere openingstijden heel graag. Zij zien dit als tegenprestatie voor investeringen als het opleiden van bar- en deurpersoneel, het meebetalen aan de inzet van hosts en het naleven van het deurbeleid. Daarnaast is een overgrote meerderheid van de gemeenteraad ervan overtuigd dat gespreide openings- en sluitingstijden minder overlast geeft. Er worden dus meerdere vliegen in een klap geslagen: ondernemers nemen meer verantwoordelijkheid voor de straat en het publiek gaat gespreid naar huis. Maar dit alles speelt op dit moment alleen op het Rembrandtplein - op het Leidseplein is immers geen pilot.

Als u buiten kantooruren met 14020 belt, dan krijgt u dan alstublieft aan de lijn. Er volgt een keuzemenu.

Huidige overlast- observaties en suggesties

- Kan er een app komen voor het melden van horeca-overlast? Reactie: melden via een app is state of the art. Dank voor de suggestie, dit wordt onderzocht. Belangrijk criterium is wel dat meldingen worden doorgeleid naar de ondernemers - daar ligt de eerste verantwoordelijkheid.
- Na het weekend liggen de straten vol zwerfvuil. Reactie: veel zwerfvuil is verpakkingsmateriaal van de fastfoodzaken. De gemeente gaat met deze ondernemers afspraken maken; inzet is dat zij gaan zorgen voor een schone omgeving.
- Veel leveranciers/horecazaken houden zich niet aan de laad- en lostijden. Reactie: op dit moment zijn er twee regimes: in de Korte Leidsestraat van 07.00 tot 12.00 en in de Leidsekruisstraat en de Lange Leidsedwarsstraat van 07.00 tot 19.00. Dit is verwarrend. Daarom wordt dit binnenkort één regime en wordt het gebied buiten de laad- en lostijden afgesloten met paaltjes. Laden en lossen buiten de venstertijden is dan onmogelijk.
- Een bewoonster vreest dat afsluiting van het gebied ertoe leidt dat leveranciers parkeren voor haar deur (Leidsegracht 97-81). Deze plek wordt ook al gebruikt als taxistandplaats, sinds taxi's niet meer op de brug bij het politiebureau mogen staan. Herhaaldelijk vragen om handhaving heeft niet geholpen. Reactie: de klacht is bekend, genoemde locatie is een hotspot en wordt regelmatig meegenomen in de politie-surveillance.
- Positieve effecten extra maatregelen: weesfietsen zijn zichtbaar opgeruimd. Twee weken later stond het weer vol. Op het Max Euweplein is een straatcoach waardoor het daar rustig is. De overlast heeft zich nu verplaatst naar de strook tussen Paradiso en het Max Euweplein. Reactie: bij verhoogde handhaving treedt altijd een 'waterbedeffect' op. Het is een zaak om vol te houden en door te gaan tot alles op orde is. Er komt aandacht voor de strook tussen Paradiso en Max Euweplein.
- Geluidsoverlast is een groot probleem. Er zijn veel geluidsbronnen: horeca, uitgaand publiek en vooral ook motoren. 75 decibel (db) komt regelmatig voor en 's nachts is zelfs sprake van 80 tot 85db. [Dit terwijl er een motie is aangenomen voor een emissievrije zone, ook voor geluid. Reactie: het geluidsvolume wordt nader bekeken. Indien motoren 75db produceren is sprake van een probleem. Maar dat het Leidseplein uitgaansplein is en massa's mensen trekt, is een gegeven. De gemeente kan hier niets aan veranderen. Wat wel kan, is proberen een andere houding te bewerkstelligen bij ondernemers en uitgaanspubliek waardoor een andere sfeer ontstaat en men zich gast voelt en zich ook als gast gaat gedragen. Of dit lukt? Volg de pilot Rembrandtplein!
- Wordt het geen tijd voor een Bewoners Investerings Zone? Bewoners hebben tot nu toe vooral de lasten en niet de lusten. Zij zouden een langdurige samenwerking met de gemeente kunnen aangaan en een rol kunnen spelen bij een nieuwe vorm van sociale controle. Reactie: deze wens is natuurlijk op te vatten als een aansporing aan de gemeente, want die is verantwoordelijk voor het woonklimaat. Maar gekeken wordt of het idee voor een bewoners-BIZ zinvol kan worden uitgewerkt.
- Tijdens de bouw van de brug moeten scooters parkeren op het Kleine Gartmanplantsoen. Dit betekent 7 jaar herrie voor de deur: als het alarm afgaat van één scooter/motor - door bijvoorbeeld het langsrijden van een tram - dan volgt de rest van de geparkeerde scooters meestal ook. Reactie: wanneer de herinrichting van het Leidseplein klaar is, rijdt er geen gemotoriseerd verkeer meer over het plein, en parkeren gebeurt aan de randen van het

gebied. Tijdens de uitvoering is sprake van wisselende situaties, deze staan beschreven in het BLVC-plan. Op de korte termijn komen er scooterplekken aan de randen, gedacht wordt aan: Raamplein, Zieseniskade (bij Barlaeus, niet voor de woningen) en de Leidsekade.

- Het grootste probleem is de onverschillige houding van de bezoekers. Naast uitgaand publiek, gaat het ook om het toenemende aantal gasten van B&B's en (short stay) hotels. Zij hebben geen band met de buurt. Reactie: dit heeft volop de aandacht. Amsterdam is populair en dat brengt de nodige gevolgen met zich mee. Het is niet de bedoeling dat Amsterdam een stad als Londen achterna gaat: in deze stad zijn wijken waar niemand meer woont, omdat er alleen maar hotels staan. Amsterdam is primair een stad voor bewoners. De groei van B&B's en short stay is ongewenst. Het is nadelig voor de woningvoorraad, voor de burens en voor de rest van de sector die wel toeristenbelasting betaalt. De afgelopen twee jaar zijn 2000 bedden gesloten en 1,3 miljoen aan boetes opgelegd. Deze aanpak wordt nog verder geïntensiveerd. Ook op het water want woonboten zijn populair: van 880 woonboten in de binnenstad staan er 250 op de sites van Airbnb. De Leidsebuurt en De Wallen komen als eersten in aanmerking voor de intensieve aanpak.
- De gemeente moet niet afgaan op klachten van bewoners maar zelf kijken en handhaven. Veel overtredingen blijven onbestraft. Regels lijken er niet toe te doen en dat leidt tot meer overtredingen. Wanneer een motor in de Leidsestraat is geparkeerd, is de kans groot dat de motorrijder de straat (voetgangersgebied) is ingereden - toch krijgt hij geen boete. Afval mag om 06.00 uur worden aangeboden, maar staat de avond daarvoor al buiten. Dit komt ook doordat horecaondernemers tot 's avonds laat werken. Reactie: een actieplan voor het verkeerd aanbieden van afval is in de maak. Handhaven is overigens lastig, omdat juridisch gezien 'een heterdaad' nodig is. Rijden in de Leidsestraat: ook hier is 'een heterdaad' nodig. Wel kan een fout geparkeerde motor worden weggesleept, dit stuit echter op praktische bezwaren. Conclusie: de overheid is verantwoordelijk voor de handhaving, zij kan daarbij niet alleen afgaan op klachten van bewoners. Een goede handhaving vraagt om intelligente regels die handhaafbaar zijn. Ondernemers die pas midden in de nacht klaar zijn met hun werk, zetten niet om 06.00 uur het vuil buiten. En wanneer wegslepen van een motor tot praktische problemen leidt, moet een andere oplossing worden gekozen.

Tot slot werd een brief met nuttige informatie uitgereikt, zie verder.

Vervolg

Stadsdeel Centrum organiseert in principe ieder kwartaal een overleg met bewoners. Nog niet op de maillijst? Meldt u zich dan bij senior assistent gebiedscoördinator Zuid: Nana de Loor, 06-12593194. N.de.Loor@amsterdam.nl.

Informatie uitreikbrief

Informatie over het Leidseplein:

centrum.amsterdam.nl/. Kies: projecten
centrum.amsterdam.nl/buurtten. Kies: Gebied Zuid

Gebiedscoördinator

Wilt u iets weten over het Leidseplein en omgeving? De gebiedscoördinator is het eerste aanspreekpunt voor bewoners, ondernemers en instellingen die nieuwe initiatieven en/of projecten willen opzetten.

Gebiedscoördinator Zuid: Katja van den Hurk, 06-28765845. K.van.den.Hurk@amsterdam.nl

Pleinenregisseur

Wilt u iets weten over toezicht en handhaving en de pilot Gastvrije en veilige uitgaanspleinen? De pleinenregisseur van de gemeente, Karien Timmer, kan snel schakelen tussen bewoners, horeca, politie, de verschillende gemeentelijke diensten en stadsdeel Centrum. Zij is te bereiken via het e-mailadres: horeca.oov@amsterdam.nl.

Melden

Geschreeuw en herrie op straat, (in)drinken van jongeren voor het uitgaan, wildplassen, hinderlijk rondhangen, taxiproblematiek, vuil, wanordelijkheden op straat, harde bastonen en andere (geluids)overlast. Maakt u overlast mee? Dan is belangrijk dat u dit meldt.

Bel 14020, 24 uur per dag. Buiten kantooruren staat er een bandje op met een keuzemenu. Dus blijf aan de lijn. Sprake van geweld of criminaliteit? Bel dan de politie op 0900-8844.

